

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Cob/83/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121202221
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kohútová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7121202221.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Kohútovej a sudcov JUDr. Igora Ragana a JUDr. Júliusa Tótha, v spore žalobcu: VENTO - reality s.r.o., Americká trieda 11, 040 13 Košice - mestská časť Sídliisko Ťahanovce, IČO: 36 776 645, zastúpený spoločnosťou PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., Kmeťova 24, 040 01 Košice, IČO: 36 860 930, proti žalovanému: SPP - distribúcia, a.s., Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, č.k. 26Cb/27/2021-53 zo dňa 12. apríla 2021, takto

rozhodol:

I. M e n í uznesenie v napadnutom I. výroku tak, že ukladá žalovanému, aby sa zdržal odpojenia odberného plynového zariadenia, ktoré eviduje s číslom odberného miesta 4100056525 na adrese Americká trieda 2588/11, 040 13 Košice - Sídliisko Ťahanovce od distribučnej siete zemného plynu, z dôvodu neuhradenia škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie od 12.12.2019 do 30.11.2020 vo výške 21 747,34 eur.

II. Poučuje žalovaného, že môže podať proti žalobcovi žalobu vo veci samej o zaplatenie 21.747,34 eur. Následkom úspešnej žaloby vo veci samej o zaplatenie 21.747,34 eur, bude zrušenie tohto nariadeného neodkladného opatrenia súdom podľa § 37 ods. 3 C.s.p.

III. M e n í uznesenie v II. výroku o náhrade trov konania tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia proti žalovanému v celom rozsahu.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol takto:

- Návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.
- Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.
- Žalobcu zaviazal zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 33,00 eur na účet Okresného súdu Košice I do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

2. Súd prvej inštancie toto rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca návrhom, ktorý doručil súdu prvej inštancie dňa 17.3.2021 navrhol, aby súd uložil žalovanému zdržať sa odpojenia odberného plynového zariadenia, ktoré eviduje s číslom odberného miesta 4100056525 na adrese Americká trieda 2588/11, 040 13 Košice - Sídliisko Ťahanovce od distribučnej siete zemného plynu, z dôvodu neuhradenia škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie od 12.12.2019 do 30.11.2020 vo výške 21.747,34 eur. Žalobca uviedol, že toto konanie o nariadenie neodkladného opatrenia súvisí s nárokmi

žalobcu zo zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu na odbernom mieste v Košiciach, Americká trieda 11 a preto je miestne príslušným súdom Okresný súd Košice I.

3. Žalobca návrh odôvodnil tým, že dňa 22.1.2019 uzatvoril žalobca s dodávateľom ČEZ Slovensko, s.r.o., so sídlom Mlynské nivy 48, 821 09 Bratislava, IČO: 36 797 332 Zmluvu č. 1052-012 o združenej dodávke plynu odberateľovi mimo domácnosť, predmetom ktorej je dodávka zemného plynu na odberné miesto na adrese Americká trieda 11, 040 13 Košice - Sídlisko Ťahanovce, s ročným odberom 197132 kWh. Povinnosti z tejto zmluvy si žalobca dosiaľ plnil riadne a včas. Dňa 7.12.2020 bola zo strany žalovaného, ako prevádzkovateľa distribučnej siete zemného plynu vykonaná kontrola odberného miesta za účelom výmeny meradla, ktoré bolo následne pre podozrenie z porušenia overovacej značky číselníka zaslané znalcovi Ing. Miroslavovi Ondrejovi na vypracovanie znaleckého posudku. Výsledkom tohto znaleckého posudku bolo konštatovanie, že na predloženej plynometri nebola osadená zabezpečovacia/overovacia značka krytu číselníka. Na základe uvedeného znaleckého posudku žalovaný vyhodnotil situáciu na strane žalobcu ako neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1, písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike (ďalej len „Zákon o energetike“), podľa ktorého sa za neoprávnený odber plynu považuje aj odber „meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete“. Po zistení tejto skutočnosti žalovaný zaslal žalobcovi list - vyúčtovanie škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 26.2.2021, v ktorom oznámil žalobcovi, že v období od 12.12.2019 do 30.11.2020 neoprávnene odoberal zemný plyn, a súčasne mu oznámil, že v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len ako „Vyhláška“) vyčíslil škodu mu spôsobenú na 21.747,34 eur. V predmetnom liste žalovaný bez akejkolvek možnosti žalobcu zvrátiť jednostranné určenie výšky škody žalobcovi určuje dátum úhrady tejto škody do 21.3.2021 pod sankciou odpojenia žalobcu od distribučnej siete. Takúto hrozbu subjektu, ktorý je jediným prevádzkovateľom distribučnej siete zemného plynu možno vnímať ako nepomerný tlak na to, aby žalobca buď bez akýchkoľvek námietok uznal ním (nesprávne) vyčíslenú škodu, alebo utrpel škodu tým, že mu žalovaný svojvoľne znemožní akýkoľvek odber zemného plynu. Táto hrozba je o to účinnejšia, za situácie, že žalobca jednotlivé časti budovy prenajíma iným subjektom na účel prevádzkovania ich podnikateľskej činnosti. Navyše je hrozba odpojenia od dodávok úplne absurdnou v situácii, keď vyčíslenie škody je zjavne nesprávne.

4. Žalobca ďalej uviedol, že toto vyčíslenie skutočnej škody považuje za nesprávne, pretože ročná spotreba plynu žalobcu za minulé roky bola niekoľkonásobne nižšia ako výpočet žalovaného, čo vyplýva z ročných faktúr. Na tomto odbernom mieste od roku 2014 sa pohybovala spotreba plynu v rozmedzí od 107912 do 197132 kWh ročne. Spotreba, ktorú určil znalec za obdobie neoprávneného odberu bola 682961,752 kWh, teda viac ako štvornásobne vyššia oproti priemernej spotrebe za posledné roky. Žalovaný túto skutočnosť nijako nezohľadnil. Žalobca je spôsobilý preukázať výšku skutočnej škody, pretože na tomto odbernom mieste má nainštalované vlastné podružné plynometry, na základe ktorých rozpočítava svojim nájomcom v budove ich ročnú spotrebu plynu. Táto spotreba nájomcov žalobcu za minulé roky bola takmer totožná so spotrebou, ktorá bola žalobcovi každoročne vyrátaná jeho dodávateľom plynu. Toto svedčí o spoľahlivosti údajov získaných z predmetných podružných plynomerov. Žalobca preto poukázal na ustanovenie § 82 ods. 2 Zákona o energetike, podľa ktorého odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn je povinný uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla a tiež ušlý zisk. Poukazuje, že ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov aj v tom prípade sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Žalobca preto žalovaným uskutočnený výpočet skutočnej výšky škody nepovažuje za zákonný z dôvodu porušenia postupu podľa § 82 Zákona o energetike, aj z toho dôvodu, že výpočet spotreby plynu podľa vyhlášky v prejednávanej veci niekoľkonásobne prevyšuje skutočnú výšku škody. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný ho nekontaktoval pre potreby určenia skutočnej výšky škody pomocou objektívnych podkladov, ktoré žalobca má k dispozícii. Práve naopak žalovaný jednostranne „preskočil“ zákonom predpokladaný postup a bez ďalšieho pristúpil k výpočtu spotreby podľa vyhlášky, ktorý je nepochybne pre žalovaného priaznivejší.

5. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 14. februára 2018 sp. zn. IV. ÚS 137/2018, podľa ktorého uplatnenie inštitútu náhrady škody je založené na náhrade skutočnej škody, pretože tento inštitút plní kompenzačnú a nie sankčnú funkciu. Výška škody nemôže byť sankciou za neoprávnený odber. Podobne rozhodovali aj krajské sudy v obdobných veciach.

6. Žalobca ďalej poukázal, že ak nesúhlasí s výškou škody, ktorú určil žalovaný, vystavuje sa žalobca riziku, že žalovaný ho odpojí od odberného miesta plynu od distribučnej siete a tým utrpí nezanedbateľnú škodu vrátane zodpovednosti za škody svojich nájomcov v budove. Preto je potrebné medzi stranami upraviť bezodkladne pomery a to tým, že súd nariadi navrhované neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uloží, aby sa zdržal odpojenia predmetného odberného miesta z distribučnej siete, aby sa tak predišlo škodám na majetku žalobcu a iných osôb. Zostanú tým zachované povinnosti žalobcu voči žalovanému v súlade so zmluvou a nevytvorí sa žiaden nový vzťah medzi stranami sporu, ale zachová sa pôvodný pokojný stav. Takéto neodkladné opatrenie je potrebné aj preto, že môže pôsobiť aj preventívne, keďže sa nemôže zamedziť vzniku ďalších škôd na strane žalobcu, resp. vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, čo nesporne prispeje k tomu, aby medzi stranami nevznikli ďalšie nové spory, ktorým možno predísť aj nariadením tohto neodkladného opatrenia.

7. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 325 ods. 2 písm. c), d) C.s.p., §§ 324 - 340 C.s.p., ktoré upravujú neodkladné opatrenie. Ďalej vec posúdil podľa ustanovenia § 82 Zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike (Zákon o energetike), ktorý upravuje neoprávnený odber plynu, ďalej podľa ustanovenia § 1 Vyhlášky č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, podľa § 69 ods. 1, § 70 ods. 2, § 76, § 64 ods. 2, § 47 ods. 8, 9, § 19 ods. 1, 2 Zákona o energetike.

8. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktorým zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že úlohou súdu je skúmať, či je osvedčený nárok, k ochrane ktorého neodkladné opatrenie smeruje a či je neodkladné opatrenie nevyhnutné pre ochranu tohto nároku a či je osvedčená aj naliehavosť potreby upraviť pomery strán sporu. Medzi stranami sporu je sporný len spôsob vyúčtovania škody vzniknutej žalovanému v súvislosti s neoprávneným odberom zemného plynu na danom odbernom mieste. Žalobca uviedol, že vyzval žalovaného na mimosúdne rokovanie o výške škody, ale toto svoje tvrdenie súdu nepreukázal.

9. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 69 ods. 1 a ustanovenie § 64 ods. 2 Zákona o energetike, podľa ktorého dodávateľ plynu a prevádzkovateľ distribučnej siete majú právo za podmienok uvedených v zákone obmedziť alebo prerušiť distribúciu alebo dodávku plynu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas. Medzi zákonom stanovené dôvody, kedy môže takúto dodávku prerušiť patrí aj neoprávnený odber plynu. Toto právo žalovaného vyplýva aj z čl. 9 technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete uverejnených na jeho webovom sídle a platí aj pre prípad neuhradenia škody spôsobenej neoprávneným odberom.

10. Súd prvej inštancie mal za preukázané z výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo strany žalobcu, že obdobie neoprávneného odberu trvalo od 12.12.2019 do 30.11.2020 (necelý rok - 353 dní), pričom výška škody bola vyčíslená na 21.747,34 eur. Z vyúčtovacej faktúry za rok 2018 súd zistil, že fakturovaná suma za dodávku plynu predstavovala 21.405,66 eur. Výška škody za neoprávnený odber plynu za 353 dní je teda porovnateľná s vyúčtovanou cenou za dodávku zemného plynu za 365 dní. Žalobca nepreukázal, ani neuviedol súdu akú sumu uhradil za dodávku zemného plynu za obdobie roku 2020, resp. od 12.12.2019 do 30.11.2020 a ani to akú sumu by mal uhradiť podľa vlastných výpočtov ako náhradu škody za neoprávnený odber zemného plynu.

11. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by zo strany žalovaného došlo k nezákonnému postupu pri uplatňovaní svojich práv a že by mal týmto svojím konaním spôsobiť žalobcovi nejakú ujmu. Žalobca dostatočne nepreukázal tvrdenia uvedené v návrhu a nepreukázal

žiadan objektívny dôvod pre úpravu pomerov medzi stranami sporu. Preto súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

12. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 a § 262 C.s.p. tak, že žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, pretože nebol v konaní úspešný.

13. Súd prvej inštancie zároveň uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh podľa § 1, § 2 ods. 1 písm. a), § 5, § 6, § 8 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, podľa ktorého poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu. Súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je 33,00 eur (položka 1c Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch).

14. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a to proti jeho výrokom I. a II. Uviedol, že odvolanie podáva z toho dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, pretože súd prvej inštancie sa v rozhodnutí obmedzil len na konštatovanie nedostatočného preukázania skutkového stavu na strane žalobcu, avšak k predloženým dôkazom sa riadne nevyjadril, nezdôvodnil v čom vidí ich nedostatky. Dospel takto k nesprávnym právnym záverom, pretože predložené dôkazy nesprávne vyhodnotil.

15. Žalobca ďalej v odvolaní uviedol, že neobstojí záver súdu prvej inštancie, v ods. 33. odôvodnenia rozhodnutia, že „žalobca sa odvoláva na list, ktorým vyzval žalovaného na mimosúdne rokovania, avšak toto tvrdenie nepreukázal“. Žalobca skutočne elektronicky vyzval žalovaného na rokovanie o výške náhrady škody, o ktorej má k dispozícii podací lístok a je pripravený predložiť ho v konaní vo veci samej, avšak vzhľadom na charakter inštitútu neodkladného opatrenia a jeho funkcie, nepovažoval za potrebné takýto dôkaz predkladať, pretože podľa názoru žalobcu relevantnými skutočnosťami, ktoré žalobca preukázal je to, že žalovaný mu bez pokusu o objektívne vyčíslenie škody, rovno zaslal výzvu na zaplatenie jednostranne vyčíslenej náhrady škody a v tejto výzve upozornil žalobcu na odpojenie z distribučnej siete v prípade, ak žalobca túto škodu do určeného dátumu neuhradí. Preto za danej situácie zostáva len na svojvoľi žalovaného, či návrh na mimosúdne rokovanie zo strany žalobcu prijme, alebo rovno pristúpi k odpojeniu žalobcu od distribučnej siete plynu. Preto je žalobca toho názoru, že preukázanie odoslania návrhu zo strany žalobcu na mimosúdne rokovanie so žalovaným, nijako nemôže ovplyvniť potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi žalobcom a žalovaným.

16. Žalobca ďalej poukázal na ods. 34. odôvodnenia napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie keď uviedol, že podľa § 64 ods. 2 písm. g) Zákona o energetike umožňuje žalovanému obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas. Žalobca však poukazuje, že podľa tohto ustanovenia má prevádzkovateľ distribučnej siete právo bez nároku na náhradu škody obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas a v prípade neoprávneného odberu plynu. Žalobca k tomu uviedol, že za neoprávnený odber plynu podľa § 82 Zákona o energetike sa nepovažuje včasné neuhradenie náhrady škody za neoprávnený odber. Súd prvej inštancie v ods. 35. svojho rozhodnutia konštatuje, že neoprávnený odber trval len v období od 12.12.2019 do 30.11.2020.

V súčasnosti je odoberaný plyn meraný určeným meradlom a preto nie je možné ho považovať za neoprávnený. To znamená, že súd prvej inštancie na prejednávany spor aplikoval nesprávne ustanovenie § 82 Zákona o energetike, ktorý umožňuje obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu. Súd prvej inštancie nesprávne aplikoval na prejednávany spor aj čl. 9 technických podmienok žalovaného, ktorý umožňuje za určitých podmienok odpojenie od distribučnej siete plynu, pretože podľa názoru žalobcu, súd nie je pri rozhodovaní viazaný takýmto predpisom - technickými podmienkami. To, že súd nie je týmto viazaný vyplýva aj z čl. 144 ods. 1 Ústavy SR a § 2 ods. 3 Zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach.

17. K ďalším záverom súdu prvej inštancie v ods. 35. a 36. odôvodnenia napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, žalobca uviedol, že aj napriek tomu, že žalobca predložil súdu viaceré faktúry za dodávku zemného plynu, súd prvej inštancie zohľadnil len jedinú, ktorá takpovediac „zapasovala“ do jeho nesprávneho právneho posúdenia. Konkrétne súd poukázal na faktúru za rok 2018, z ktorej mala cena dodávky plynu predstavovať 21.405,66 eur, čo súd v porovnaní s výškou škody v rozsahu 21.747,34 eur vyhodnotil ako jednoznačný dôkaz, že výška škody je primeraná bežnej spotrebe u žalobcu. Žalobca však uviedol, že súd pri preskúmaní tejto faktúry zrejme prehliadol to, že v tejto faktúre č. 8487810811 za rok 2018 sú zohľadnené aj iné odberné miesta žalobcu okrem predmetnej adresy Americká trieda 11, Košice aj ďalšie odberné miesta Športová 35, Gelnica a Školská 301, Jaklovce. Popri tom spotreba na odbernom mieste Americká trieda 11, Košice č. 4100054838 bola len 141.591 kWh a suma v predmetnej faktúre zodpovedá odberu na všetkých troch prevádzkach spoločne v rozsahu 295.497 kWh. Napriek tomu žalovaný vyčíslil žalobcovi odber za rok 2020 vo výške 682.961,752 kWh, čo je nepomerne vyššia spotreba, až štvornásobne. Na tieto skutočnosti žalobca upriamil pozornosť už v návrhu a vyplývajú aj z priložených dôkazov, ktoré však súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil a nevysporiadal sa s nimi.

18. Žalobca ďalej v odvolaní poukázal na nesprávnosť výpočtu spotreby zo strany žalovaného, na čo poukázal žalobca už v návrhu keď uviedol, že Zákon o energetike v § 82 ods. 3 precizuje spôsob stanovenia výšky škody tak, že spôsob výpočtu podľa vyhlášky sa použije len vtedy, ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Zo strany povinného tak došlo k porušeniu zákona. Žalobca preto žalovaným uskutočnený výpočet „skutočnej“ výšky škody považuje za nezákonný z dôvodu porušenia postupu podľa § 82 Zákona o energetike a rovnako má za to, že výsledok takéhoto výpočtu podľa vyhlášky v tomto prípade niekoľkonásobne prevyšuje skutočnú výšku škody a popri kompenzačnej funkcii plní aj funkciu sankčnú, čo je však nezákonné v občianskoprávných vzťahoch zo zodpovednosti za škodu.

19. Žalobca opätovne poukázal v odvolaní na to, že žalovaný nedodrжал zákonom predpokladaný postup a bez ďalšieho rovno pristúpil k výpočtu výšky spotreby pomocou vyhlášky, ktorá je nepochybne pre žalovaného priaznivejšia. Aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí z 28. decembra 2016 sp. zn. 13Co/928/2015 uviedol, že „pokiaľ dôkazy, na ktorých by mohol takýto záver založiť, súd k dispozícii nemá, nemôže mechanicky akceptovať výšku škody vypočítanú výlučne podľa vykonávacích predpisov k zákonu. Pokiaľ sa javí, že v danom prípade by výpočet náhrady škody podľa vyhlášky nezaistoval len naplnenie kompenzačného princípu, ale viedol by k neprimeranému a nadmernému bremenu v rozpore s právom dotknutej osoby na ochranu majetku, preto súd musí právnu úpravu vykladať ústavno-komfortným spôsobom a je povinný vyhlášku neaplikovať alebo ju aplikovať len sčasti a vo zvyšku postupovať podľa všeobecnej občianskoprávnej úpravy postavenej na princípe úhrady skutočne vzniknutej škody.“ Uviedol, že hrozbu škody žalobca preukázal priložením štyroch nájomných zmlúv týkajúcich sa priestorov v predmetnom objekte, ide o prevádzky, ktoré k svojmu fungovaniu nevyhnutne potrebujú mať zabezpečený odber plynu a ich odpojením by došlo k vzniku rozsiahlych škôd vrátane ušlého zisku, čo by vyprodukovalo ďalšie zodpovednostné vzťahy a súdne konanie. Samotné vynútenie si úhrady jednostranne určenej výšky škody zo strany žalovaného pod hrozbou odpojenia z distribučnej siete považuje žalobca za konanie v rozpore s dobrými mravmi a zásadou poctivého obchodného styku. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s predloženými dôkazmi a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Preto žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie tak, že vyhovie návrhu v celom rozsahu.

20. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že podmienky za akých môže žalovaný prerušiť distribúciu plynu odberateľom, stanovuje § 64 ods. 2 Zákona o energetike a podmienky za akých môže žalovaný odpojiť akékoľvek odberné plynové zariadenie od prevádzkovej distribučnej siete vyplývajú z ustanovenia § 19 ods. 2 Zákona o energetike v spojení s čl. 9 technických podmienok žalovaných zverejnených v úplnom znení na webovom sídle žalovaného. V prípade neoprávneného odberu plynu a neuhradenia škody, ktorá bola neoprávneným odberom spôsobená, resp. neuzavretie dohody o podmienkach náhrady tejto škody znamená, že žalovaný má právo odpojiť od ním prevádzkovej siete odberné plynové zariadenie žalobcu ako odberateľa plynu. Nie je pravdou tvrdenie žalobcu, že odberateľ nemá možnosť sa voči žalovaným vyčíslenej výške náhrady škody brániť, pretože aj v tejto veci na základe podnetu žalobcu žalovaný navrhol žalobcovi uzavretie dohody, podľa ktorej by mal zaplatiť

žalovanému 70 % pôvodne vyúčtovanej pohľadávky s tým, že žalovaný by si neuplatňoval nárok na úroky z omeškania a túto sumu bol žalovaný ochotný umožniť žalobcovi splatiť v 11 splátkach. Tento návrh žalovaného žalobca neakceptoval. Žalobca mal aj inú možnosť a to, aby zaplatil celú sumu a následne, aby sa na súde domáhal vrátenia časti takto zaplatenej sumy tvrdiac napr., že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu. O samotnej výške uplatnenej škody by v tomto prípade rozhodol súd. Žalovaný ďalej uviedol, že každému odberateľovi poskytuje dostatočne časový priestor na to, aby mohol svoju prevádzku prispôsobiť na využívanie iného zdroja energie - elektrina, propán-bután, pevné palivo, alternatívne zdroje energie. Ďalej uviedol, že tak ako žalovaný nemôže nútiť žalobcu ani ktoréhokoľvek iného odberateľa, aby bol pripojený k distribučnej sieti žalovaného, tak isto nemôže žalovaný nútiť žalobcu, aby akceptoval pripojenie k sieti zo strany odberateľa, ktorý z tejto siete odberal plyn neoprávnené. Žalovaný ďalej uviedol, že navrhované neodkladné opatrenie by navodilo stav, kedy by žalovaný nemohol odpojiť odberné plynové zariadenie žalobcu ani v prípade, ak by o oprávnenosti žalovaným uplatňovaného nároku na náhradu škody spôsobenej žalobcom v období od 12.12.2019 do 30.1.2020 rozhodol príslušný súd. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

21. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“). Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

22. Súd na návrh môže nariadiť neodkladné opatrenie aj pred začatím konania v zmysle § 324 ods. 1 C.s.p. a to vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu podľa § 325 ods. 1 C.s.p. V prejednávanej veci z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že žalobca sa domáha nariadenia tohto zdržovacieho neodkladného opatrenia, ktorým navrhuje, aby súd uložil žalovanému zdržať sa odpojenia žalobcu od konkrétneho odberného plynového zariadenia na adrese Americká trieda 2588/11, Košice od distribučnej siete zemného plynu.

23. Odvolací súd udáva, že tak ako pri každom neodkladnom opatrení, aj pri tomto druhu zdržovacieho neodkladného opatrenia nariadeného pred začatím konania, musí žalobca osvedčiť svoj nárok, ktorému má byť neodkladným opatrením poskytnutá dočasná ochrana. V prejednávanej veci teda žalobca má osvedčiť, že mu hrozí zo strany žalovaného škoda, ktorej je možné predísť nariadením neodkladného opatrenia. Žalobca toto v konaní preukázal, pretože okrem svojho tvrdenia v návrhu a preukázania zmluvného vzťahu so žalovaným preukázal, že žalovaný zaslal žalobcovi písomné „vyúčtovanie škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu“ zo dňa 26.2.2021 (č.l. 14 spisu), čo medzi stranami sporu nebolo sporné. V tomto vyúčtovaní škody žalovaný vyčíslil škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu zo strany žalobcu na odbernom mieste Americká trieda 2588/11, Košice v období od 12.12.2019 do 30.11.2020 škodu vo výške 21.747,34 eur. Zároveň žalovaný ponúka žalobcovi možnosť uhradiť túto pohľadávku so zľavou 20 % vo výške 17.397,87 eur, prípade splácať túto sumu v splátkach. V závere tohto vyúčtovania žalovaný upozorňuje žalobcu, že ak túto sumu neuhradí v lehote splatnosti alebo v splátkach, aby žalobca umožnil žalovanému prístup k meradlu nainštalovanom na tomto odbernom mieste a to konkrétne dňa 6.4.2021 v čase od 9.00 hod. do 12.00 hod. a zároveň upozorňuje, že môže dôjsť k demontáži plynomeru, prípade k fyzickému odpojeniu.

24. Odvolací súd z tejto výzvy žalovaného z 26.2.2021 vyvodzuje dôvodnú obavu žalobcu, že môže dôjsť k jeho skutočnému odpojeniu od distribučnej siete žalovaného, čo by nesporne žalobcovi mohlo prívodiť vznik ďalšej škody, vzhľadom k tomu, že predmetné odberné miesto je obchodným domom, v ktorom žalobca prenajíma jednotlivé priestory nájomcom, napr. Labaš s.r.o., Československá obchodná banka, a.s., Allos s.r.o. Tá skutočnosť, či skutočne išlo o neoprávnený odber a akú škodu má uhradiť žalobca za neoprávnený odber zemného plynu na tomto odbernom mieste, nemôže byť predmetom dokazovania v tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, iba v konaní na súde vo veci samej o zaplatenie odplaty za odber zemného plynu.

25. Odvolací súd v tejto súvislosti o výške náhrady škody za tento neoprávnený odber poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 14. februára 2018 sp. zn. IV. ÚS 137/2018 kde boli vyslovené závery, že inštitút náhrady škody v občianskoprávných vzťahoch je založený na náhrade skutočnej škody, pretože škoda plní kompenzačnú a nie sankčnú funkciu. Vo vzťahu k neoprávnenému odberu plynu Ústavný súd SR uviedol, že výška škody nemôže byť sankciou za neoprávnený odber. Preto pokiaľ je možné na základe preukázaného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobraného plynu, nie je na mieste aplikovať § 82 ods. 3 Zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, ktorého aplikácia prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčíslíť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov.

26. Odvolací súd k tomuto rozhodnutiu Ústavného súdu SR udáva, že aj keď žalobca už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na toto uznesenie Ústavného súdu, ktoré sa týka práve ustálenia množstva odobraného plynu na základe neoprávneného odberu, teda na skutkovo totožnú vec vo vzťahu k tomu istému žalovanému, súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého uznesenia vôbec týmto rozhodnutím Ústavného súdu SR nezaoberal a nevysvetlil prečo závery tohto rozhodnutia Ústavného súdu SR neaplikoval na prejednávanú vec. Týmto postupom súdu prvej inštancie trpí jeho rozhodnutie vadou v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. Odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje na toto uznesenie Ústavného súdu SR a na súdnu prax pri rozhodovaní o výške škody spôsobenej neoprávneným odberom, súdmi v Slovenskej republike. Predmetné rozhodnutie o neodkladnom opatrení nie je v súlade s týmto rozhodnutím Ústavného súdu SR, ani s rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky, napr. aj ďalšie rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia v takýchto prípadoch uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/48/2018 zo dňa 29. júna 2018, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/112/2019 zo dňa 10. januára 2020 aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. decembra 2015 sp. zn. 13 Co/928/2015, na ktoré poukázal aj žalobca v odvolaní.

27. Odvolací súd ďalej udáva, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, ktoré má zdržovaciú povahu, súd musí zvažovať, či navrhované neodkladné opatrenie nie je neproporcionálne, teda či neobmedzí niektorú zo strán sporu neprimerane nad nevyhnutný rozsah a či ho neobmedzí v jeho podnikateľských a iných aktivitách. Podľa názoru odvolacieho súdu navrhované neodkladné opatrenie neobmedzí žalovaného neprimerane v jeho podnikateľskej činnosti, pretože neobmedzí riadne a bezpečné fungovanie distribučnej siete plynu, ktorú spravuje žalovaný, avšak nenariadením neodkladného opatrenia by mohlo dôjsť k obmedzeniu žalobcu v jeho podnikaní v predmetnom obchodnom dome, v ktorom je zriadené predmetné odberné miesto, do ktorého žalovaný distribuuje zemný plyn a to tým, že žalobca by musel finančne náročne meniť jednotlivé druhy spotrebičov z ich zdroja zemného plynu na iné zdroje. Takýto spôsob by bol podstatne náročnejší ako strpenie žalovaného neodpájať žalobcu od zdroja zemného plynu, pokiaľ sa nevyrieši otázka výšky náhrady škody, ktorú je žalobca povinný nahradiť žalobcovi za neoprávnený odber, ak žalobca neakceptuje výšku škody, ktorú vyčíslil žalovaný. Táto môže byť predmetom iba samostatného súdneho sporu.

28. Odvolací súd preto podľa § 388 C.s.p. zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že uložil žalovanému, aby sa zdržal odpojenia odberného plynového zariadenia, ktoré eviduje s číslom odberného miesta 4100056525 na adrese Americká trieda 2588/11, 040 13 Košice - Sídliisko Ťahanovce od distribučnej siete zemného plynu, z dôvodu neuhradenia škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie od 12.12.2019 do 30.11.2020 vo výške 21.747,34 eur.

29. Odvolací súd, ktorý zmenil uznesenie súdu prvej inštancie zároveň II. výrokom uznesenia odvolacieho súdu poučil žalovaného podľa § 336 ods. 1 C.s.p., že môže proti žalobcovi podať žalobu vo veci samej o zaplatenie 21.747,34 eur vzhľadom k tomu, že toto neodkladné opatrenie bolo nariadené pred začatím konania vo veci samej a žalobcovi súd neuložil podať žalobu voči žalovanému, pretože žalovaný eviduje peňažnú pohľadávku voči žalobcovi a nie opačne.

30. Podľa § 337 ods. 1 C.s.p., ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

31. Podľa § 337 ods. 2 C.s.p., súd vo výroku uznesenia podľa § 337 ods. 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

32. Z citovaných ustanovení zákona vyplýva, že ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, ako je to v prejednávanej veci a v neodkladnom opatrení, ktorému vyhovie, neuloží žalobcovi povinnosť podať žalobu, musí osobitným výrokom poučiť druhú stranu, teda žalovaného v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, aby podal proti žalobcovi žalobu vo veci samej. V prejednávanej veci je to žaloba o zaplatenie škody 21.747,34 eur, ktorou bude SPP - distribúcia, a.s. ako žalobca vo veci samej vymáhať od žalovaného škodu 21.747,34 eur. Táto škoda je základom nariadeného neodkladného opatrenia a z tejto náhrady škody vyplynula potreba nariadenia tohto zdržovacieho neodkladného opatrenia. Následkom neúspešnej žaloby SPP - distribúcia a.s. proti VENTO - reality s.r.o. bude, že sa obnoví medzi nimi stav, aký bol pred nariadením neodkladného opatrenia.

33. O náhrade trov celého tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol odvolací súd, ktorý zmenil rozhodnutiu súdu prvej inštancie, preto podľa § 396 ods. 2 C.s.p. rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania v konaní na súde prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia tak, že zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania tak, že priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému v celom rozsahu. Aj v tomto odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, pretože žalobca bol v odvolacom konaní úspešný. O výške trov konania pre úspešného žalobcu rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).